

Uchwała Nr SO-6/0957/74/2023

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 29 listopada 2023 roku
w sprawie wyrażenia opinii o projekcie wieloletniej prognozy finansowej
Gminy i Miasta Rychwał na lata 2024 -2040

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 roku, w osobach:

Przewodnicząca: Renata Konowalek

Członkowie: Zofia Ligocka

Aleksandra Marszałek

działając na podstawie art. 13 pkt. 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w związku z art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy i Miasta Rychwał projekcie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024 – 2040

***opinię pozytywną z zastrzeżeniem
jak w pkt II.4 uzasadnienia.***

U z a s a d n i e n i e

I.

Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024 – 2040 Gminy i Miasta Rychwał został przedłożony tutejszej Izbie elektronicznie w dniu 15 listopada 2023 roku.

Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający zapoznał się z następującymi dokumentami będącymi w posiadaniu Izby: uchwałą budżetową na 2023 rok i zmianami do niej, projektem uchwały budżetowej na 2024 rok, uchwałami okołobudżetowymi mającymi wpływ na zadłużenie jednostki, sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi wg stanu na dzień 31.12.2022 r. i 30.09.2023 r.

II.

1. Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zawiera dane wymagane przepisami art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.). Przyjęte w projekcie wartości oraz ich objaśnienia uprawniają do realistycznej prognozy, za wyjątkiem jak w pkt. III.4 uzasadnienia.

Prognozowane w projekcie budżetu dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5 - 8 ustawy są niższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 1.918.254,72 zł, a zatem niespełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W myśl przepisu art. 9 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 r. poz. 1927 z późn. zm.) w latach 2022-2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pod warunkiem że w latach 2022-2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa

od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Według wykonania budżetu roku 2022 oraz zakładanego wykonania w roku 2023, a także planowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wielkości budżetowych na lata następne, wymóg ten zostanie spełniony.

2. Kwota długu wskazana w zał. Nr 1 do projektu WPF na koniec 2024 roku wynosi 31.660.096,25 zł. Natomiast z dokumentów będących w posiadaniu Izby (sprawozdanie Rb-Z Gminy i Miasta Rychwał sporządzone na koniec 2022 roku, planu przychodów z tytułu kredytów, pożyczek i emisji obligacji oraz planu rozchodów wg uchwały budżetowej na 2023 rok po zmianach, a także po uwzględnieniu przychodów z tytułu zaciągniętych kredytów i rozchodów na spłatę kredytów, pożyczek i wykup wyemitowanych obligacji wskazanych w projekcie uchwały budżetowej na 2024 r.) wynika kwota 31.744.062,25 zł, tj. kwota wyższa o 83.966 zł (kwota ta odpowiada kwocie planowanych do zaciągnięcia pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej /§903/ w uchwale budżetowej na 2023 rok, po zmianach wprowadzonych w dniu 16.10.2023 r.), co skutkuje tym, że zadłużenie nie zostanie spłacone w latach obowiązywania prognozy długu, tj. w latach 2024 – 2040. Z uwagi na to, że kwota długu sporządzona jest na okres krótszy, niż zaciągnięto zobowiązania, nie zostanie spełniony wymóg art. 227 ustawy o finansach publicznych.
3. W okresie objętym prognozą przychody z tytułu kredytów i pożyczek planowane są dla 2024 roku w kwocie 15.733.419 zł oraz dla roku 2025 w kwocie 950.000 zł, a rozchody z tytułu spłaty zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia w 2024 i 2025 roku kredytów i pożyczek planowane są we wszystkich latach prognozy.
4. Z przedstawionych w projekcie danych wynika, że w okresie objętym prognozą, kwoty długu w latach 2024 – 2025 oraz 2028 - 2040 zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, po uwzględnieniu wyłączeń z art. 243 ust. 3 i 3a ustawy o finansach publicznych. W latach 2026 - 2027 relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych **nie zostanie** zachowana nawet po uwzględnieniu zaplanowanych na 2026 rok wyłączeń w kwocie 200.000 zł. W latach 2026 i 2027 wskaźnik planowanej łącznej kwoty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych do dochodów bieżących uwzględniając wyłączenia z art. 243 ust. 3 i 3a ustawy o finansach publicznych wynosi odpowiednio 6,24% oraz 6,41%, natomiast dopuszczalny maksymalny wskaźnik spłaty zobowiązań w oparciu o plan III kwartału roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi odpowiednio **6,22%** oraz **6,39%** (stopień niezachowania relacji wynosi po **0,02%**). W związku z niezachowaniem relacji w latach 2026 i 2027 Skład Orzekający formułuje zastrzeżenie.
5. Zakres przewidzianych dla organu wykonawczego upoważnień nie wykracza poza dyspozycję wynikającą z art. 228 i 232 ustawy o finansach publicznych.
6. Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wykazuje zgodność z projektem uchwały budżetowej na 2024 rok w zakresie wymaganym art. 229 ustawy o finansach publicznych w odniesieniu do danych dotyczących roku 2024. W pozostałym zakresie stwierdzono niżej wymienioną rozbieżność:
 - w poz. 9.4 „Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy” wykazano kwotę 10.699.000 zł,

podczas gdy z projektu uchwały budżetowej wynika kwota wydatków na ten cel w wysokości 7.529.000 zł (różnica 3.170.000 zł).

7. Skład Orzekający po analizie załącznika Nr 2 „Wykaz przedsięwzięć”, do projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej obejmującego wykaz przedsięwzięć wieloletnich stwierdził, że Gmina planuje przedsięwzięcia, które są kontynuacją przedsięwzięć rozpoczętych w latach ubiegłych, przy czym dla jednego przedsięwzięcia majątkowego okres realizacji rozpoczyna się w roku 2024.

III.

Skład Orzekający formułuje następujące uwagi odnośnie przedłożonego projektu:

1. W postanowieniu §3 projektu uchwały zapisano iż: *„Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rychwał na lata 2024-2040 stanowią załącznik nr 3 do uchwały”*. Powyższe narusza przepis art. 226 ust. 2a ustawy o finansach publicznych, stosownie do którego *„Do wieloletniej prognozy finansowej dołącza się objaśnienia przyjętych wartości ...”*. Z powyższego wynika, że objaśnienia nie stanowią części normatywnej uchwały w sprawie WPF, a są jedynie do niej dołączone.
2. W załączniku Nr 1 do projektu uchwały w sprawie WPF wykazane w poz. 10.6 spłaty, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych, stanowią łączną kwotę 11.638.775,49 zł, podczas gdy prognozuje się, że zadłużenie na koniec 2023 roku wyniesie 17.972.741,49 zł (różnica 6.333.966 zł); Skład Orzekający wskazuje, aby przy uchwalaniu wieloletniej prognozy finansowej na następny okres uwzględnić wszystkie zaciągnięte zobowiązania, a także te, które zostaną zaciągnięte do 31 grudnia 2023 roku.
3. W zał. Nr 2 do projektu uchwały w sprawie WPF „Wykaz przedsięwzięć”:
 - dla przedsięwzięcia pn. *„Budowa ścieżki pieszo – rowerowej w ciągu drogi krajowej nr 25 na odcinku Milewo (Rychwał) – Siąszyce – Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców”* przedłużono okres realizacji do roku 2024, określając limit wydatków na rok 2024 w kwocie 50.000 zł,
 - dla przedsięwzięcia *„Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dąbroszyn – Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej”* wydłużono okres realizacji przedsięwzięcia do 2026 roku, a także zwiększono łączne nakłady i limit wydatków na 2024 rok,
 - wprowadzono dwa nowe przedsięwzięcia pn. *„Odnowienie więźby i pokrycia dachowego na kaplicy pw. św. Rocha w Dąbroszynie - Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”* oraz *„Naprawa dachu w Kościele pw. Świętej Trójcy w Rychwale - dotacja - Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”* z okresem realizacji od 2023 roku, które nie zostały ujęte w wykazie przedsięwzięć do WPF na lata 2023 – 2037 (po zmianach).

W objaśnieniach do projektowanej WPF nie podano przyczyn wyżej wymienionych zmian.

4. W objaśnieniach dołączonych do projektu uchwały w sprawie WPF poinformowano w odniesieniu do planowania pozostałych wydatków bieżących, iż: *„W 2025 roku założono spadek pozostałych wydatków bieżących. Władze Gminy Rychwał przewidują znaczące oszczędności w budżecie 2025 r. W tym celu konieczne będzie podjęcie szeregu działań oszczędnościowych w 2024 roku, których efekty finansowe będą widoczne w kolejnym roku. Władze zamierzają szukać oszczędności w zakresie oświaty i promocji, dotacji i wydatków pozostających poza podstawowymi obowiązkami samorządu oraz innych obszarów, które*

zostaną określone na podstawie analizy struktury wydatków, w trakcie roku budżetowego. Dalsze wartości dotyczące pozostałych wydatków bieżących od roku 2026 prognozowane były w oparciu o pomniejszone wartości z 2025 r. z wykorzystaniem wskaźnika inflacji”. Z powyższego wynika, że oszczędności w pozostałych wydatkach bieżących zostaną określone na podstawie analizy struktury wydatków, w trakcie roku budżetowego 2024. Brak takiej analizy na dzień sporządzania projektu uchwały w sprawie WPF nie uzasadnia spadku wydatków bieżących z kwoty 43.043.420,72 zł (2024 r.) do kwoty 41.898.709,90 zł (2025 r.), a następnie wolny ich wzrost, tak iż dopiero w 2028 roku osiągnięty zostanie poziom wydatków bieżących planowany na 2024 r.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

*Przewodnicząca
Składu Orzekającego*

Renata Konowalek

Pouczenie: *Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.*